

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
комунального закладу «Комарівська гімназія»
Чернігівської обласної ради**

08.04.2025

м. Чернігів, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.04.2025 групою НПМ здійснено відвідування Комунального закладу «Комарівська гімназія» Чернігівської обласної ради (далі – заклад, гімназія).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Гиря Марина Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Шумна Лариса Петрівна, Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернігівській області;

Гавриль Олена Анатоліївна, представник громадської організації, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Загальна інформація.

Гімназія розташована за адресою: вул. Шевченка, буд. 1, с. Комарівка, Ніжинський р-н, Чернігівська обл., 16442.

Керівництво:

Стриженко Віктор Андрійович – директор закладу.

Відповідно до Статуту комунального закладу «Комарівська гімназія» Чернігівської обласної ради, затвердженого наказом начальника управління комунального майна Чернігівської обласної ради від 05.02.2020 № 25, гімназія є закладом середньої освіти, який має у своєму складі інтернат з повним державним утриманням дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та/або частковим утриманням дітей, які потребують соціальної допомоги на здобуття базової середньої освіти.

Гімназія перебуває в управлінні Чернігівської обласної державної адміністрації та знаходиться в підпорядкуванні Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації.

Згідно зі штатним розписом гімназії, затверджено 55,7 шт.од. (педагогічних працівників - 18,7 шт.од.; спеціалістів – 9,25 шт.од.; молодший обслуговуючий персонал – 27,75 шт.од.), всі посади зайняті.

Заклад розрахований на одночасне проживання 120 вихованців. У гімназії функціонують 5 класів (з 5 класу до 9 класу), кількість дітей в яких складає від 6 до 13 учнів. Початкова ланка в закладі відсутня.

На початку навчального року до гімназії було зараховано 44 вихованці, серед

яких: 1 дитина-сирота, 2 дітей, позбавлених батьківського піклування (з них одна дитина перебуває під опікою), 2 дітей з інвалідністю, 5 дітей із числа внутрішньо переміщених осіб та 16 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Станом на день відвідування у закладі перебувало 9 дітей, решта вихованців знаходилися на канікулах.

Видатки на утримання однієї дитини на один місяць складають 17 388,70 грн.

Територія гімназії огорожена, доглянута, озеленена, має велику кількість зелених насаджень, облаштована дитячими майданчиками та лавами для відпочинку. На території закладу облаштовано футбольне й волейбольне поля, а також ігровий майданчик.

На території закладу розташовані: спальні корпуси, навчальні корпуси, їдальня, господарський корпус, склад, дизельна, помпова станція, склад паливно-мастильних матеріалів, теплиця, вбиральня.

Навчальний корпус гімназії включає: кабінет психолога, соціального педагога, спортивну залу та 7 навчальних кабінетів.

На території гімназії розташовано два гуртожитки з 15 спальними кімнатами. Діти, які зараховані на цілодобове перебування, проживають в одному з них.

У житлових кімнатах проживає по 4 дитини. Кімнати чисті та відремонтовані, облаштовані ліжками, тумбочками, стільцями, письмовими столами та шафами для одягу (фото 1, 2).

У шафах одяг охайно складений, промаркований, у наявності запасні ковдри. Кожна тумбочка містить гігієнічні засоби (зубна щітка й паста, мило, шампунь, рушник тощо).

Постільна білизна виглядає охайно і підтримується в належному стані. За словами керівництва гімназії, заміна постільної білизни та рушників проводиться один раз на тиждень.

На ніч з вихованцями залишається один черговий вихователь.

Їдальня розташована в окремій будівлі та розрахована на 120 осіб. Для учнів, які перебувають у закладі цілодобово, організовано п'ятиразове харчування, середня вартість харчування на одну дитину в день складає 143,78 грн.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, отримують одяг, взуття, грошове забезпечення відповідно до вимог чинного законодавства.

Відповідно до встановлених норм, діти проходять медичний огляд один раз на рік, а діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, оглядаються двічі на рік. У закладі організовано належне зберігання медикаментів, ведеться контроль за термінами їх придатності.

У вуличній вбиральні проведено сучасний ремонт, облаштовано окремі приміщення для хлопців та дівчат, кожне з яких оснащено двома умивальниками, адаптованими для дітей різного віку та зросту. Вбиральня забезпечена необхідними засобами гігієни, встановлений бойлер та підведене опалення.

У закладі облаштовано найпростіше укриття площею 60,9 кв. м, яке розраховано на 80 осіб (Акт оцінки від 22.08.2024). Укриття має два виходи, облаштовані місця для сидіння та сну, два умивальники, виносні баки, штучна

вентиляція, електропостачання, освітлення, WI-FI, генератор та засоби пожежогасіння. У наявності в достатній кількості запаси харчових продуктів і медикаментів із дійсними термінами придатності, обладнане системою опалення, яка під'єднана до основної опалювальної системи закладу. Укриття пристосоване для доступу осіб з інвалідністю (фото 3, 4).

Групою НПМ встановлено, що діти, які перебувають у закладі, мають достатній ступінь соціалізації, охоче йдуть на контакт. Зовнішній вигляд дітей охайний. Скарг на неналежне поводження, застосування працівниками жорстоких або таких, що принижують гідність, способів поводження та покарання від вихованців не надходило.

У навчальному корпусі наявний інформаційний стенд, де зазначена інформація про права та обов'язки вихованців, про адресу та телефони посадових осіб та гарячої лінії, за якими діти можуть звертатись у разі порушення їх прав.

Гімназія має резервне джерело живлення (5 генераторів), яке забезпечує у разі необхідності безперебійне електропостачання.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування гімназії здійснено 16.10.2024 у рамках проєкту «Зміцнення інституційної спроможності системи захисту прав дитини шляхом проведення моніторингу ситуації з дітьми» у Чернігівській області, за результатами якого виявлено порушення прав дітей, зокрема:

на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло;

на охорону здоров'я та медичну допомогу;

на доступність, зокрема для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;

За результатами попереднього візиту закладу вносились такі рекомендації щодо дотримання прав дітей та діяльності гімназії, а саме:

Комунальному закладу «Комарівська гімназія» Чернігівської обласної ради:

вжити заходів для усунення недоліків, виявлених під час моніторингового візиту;

забезпечити санітарно-гігієнічні умови перебування вихованців відповідно до встановлених стандартів для гідного рівня життя та збереження здоров'я дітей;

вжити заходів з впорядкування усіх особових справ дітей, які перебувають у закладі відповідно до законодавства;

активізувати роботу педагогів закладу, які спеціалізуються на індивідуальній роботі з дітьми, які мають труднощі в навчанні;

забезпечити збалансоване харчування дітей закладу згідно з вимогами чинного законодавства;

психологу більше уваги приділити побудові довірливих стосунків з дітьми через регулярні індивідуальні та групові зустрічі в невимушеній атмосфері;

забезпечити дітей більшою кількістю розвивальних ігор та матеріалів для активного проведення вільного часу, сприяння їх розвитку та заохочення до корисних занять, особливо в осінньо-зимовий період;

налагодити взаємодію з Ніжинською районною військовою адміністрацією щодо надання пропозицій про потреби оздоровлення дітей соціально незахищених категорій та з благодійними організаціями, які готові підтримати оздоровлення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, у безпечних регіонах України або за кордоном;

вирішити питання усунення вологості в гуртожитку № 5 з метою забезпечення належних умов перебування дітей відповідно до санітарних норм;

вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

вжити заходів щодо заміни вікон у спальній кімнаті № 8 гуртожитку № 1;

провести аналіз раціону харчування для виявлення причин відмови дітей від їжі та забезпечення їх збалансованим харчуванням, що відповідає віковим потребам.

2. Чернігівській обласній військовій адміністрації:

передбачити фінансування на проведення робіт щодо облаштування закладу згідно з вимогами ДБН В.2.2-40:2018 «Державні будівельні норми. Інклюзивність будівель і споруд», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327;

сприяти в проведенні експертизи для виявлення причин виникнення вологості в закладі.

Групою НПІМ відмічено, що адміністрацією закладу вжито необхідних заходів для усунення порушень, виявлених під час попереднього відвідування. Зокрема:

умови перебування дітей приведено у відповідність до санітарно-гігієнічних норм;

організовано харчування відповідно до чотиритижневого меню, а персонал пройшов інструктаж;

впорядковано особові справи вихованців відповідно до вимог законодавства;

поширено індивідуальну роботу педагогів з дітьми, які мають труднощі в навчанні;

заклад поповнено розвивальними іграми та матеріалами для змістовного дозвілля.

вжито заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

до кошторису на 2025 рік включено питання облаштування пандусів у навчальному корпусі № 4, а також ремонту одного із гуртожитків.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

1. Штатним розписом гімназії передбачено наявність медичного персоналу (лікар-педіатр I категорії – 0,5 шт. од., сестра медична 2 категорії - 1 шт. од., молодша медична сестра – 1 шт. од.), який фактично забезпечує надання медичної допомоги та медичних послуг дітям у закладі. При цьому медична допомога надається без ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Така діяльність суперечить вимогам пункту 15 частини 1 статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 02.03.2020 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики».

Разом з тим адміністрацією гімназії надано копію заяви щодо проведення роботи з метою отримання відповідної ліцензії (фото 5, 6).

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

2. Під час відвідування зафіксовано неналежне зберігання м'ясної продукції: постачання м'яса птиці та свинини здійснюється в охолодженому вигляді згідно із заявкою замовника двічі на тиждень (понеділок і четвер) відповідно до договору від 11.03.2025 № 20, укладеного між гімназією та товариством з обмеженою відповідальністю «Журавка». Однак встановлено, що постачання м'ясної продукції здійснюється з порушенням вимог пункту 5.4 договору, а саме — один раз на тиждень. У зв'язку з цим м'ясо піддається заморожуванню, що не відповідає належним умовам зберігання охолодженої продукції (температурний режим від 0 °C до +4 °C).

3. У меню відсутні кисломолочні продукти, зокрема кефір, ряжанка, йогурт, що порушує норми харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 305. Водночас у закладі є в наявності договір від 08.04.2025 № 22 щодо постачання молочної продукції (йогурту та кефіру).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

4. Приміщення навчального корпусу № 4 та гуртожитку № 1 закладу не пристосовані до потреб осіб з інвалідністю, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме відсутній пандус на шляху руху до вхідної зони приміщень (фото 7, 8).

За інформацією, наданою керівництвом гімназії, у 2025 році заплановано проведення заходів щодо обладнання навчального корпусу № 4 пандусами для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Чернігівській обласній військовій адміністрації, Чернігівській обласній раді:

1.1. Вжити заходів щодо усунення наведених порушень прав вихованців, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності.

1.2. Забезпечити контроль за додержанням прав вихованців.

1.3. Розглянути питання додаткового фінансування закладу для облаштування навчального корпусу № 4 та гуртожитку № 1 згідно з вимогами ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

2. Комунальному закладу «Комарівська гімназія» Чернігівської обласної ради:

2.1. Вжити заходів для усунення недоліків, виявлених під час відвідування.

2.2. Забезпечити постачання м'ясної продукції двічі на тиждень відповідно до умов договору від 11.03.2025 № 20, з дотриманням вимог щодо температурного режиму зберігання охолодженого м'яса.

2.3. Обладнати приміщення навчального корпусу № 4 та гуртожитку № 1 відповідно до вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Додаток: фотоматеріали на 2 арк.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Марина ГИРЯ

A photograph of a dormitory room with pink walls and a large red patterned rug. Three wooden beds are visible, with one occupied by a person. A window with a floral curtain is on the right.

Додаток 1
до Ліцензійного умов
(з редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2023 р. № 1393)

Міністерство охорони здоров'я України
(національного органу ліцензування)

ЗАЯВА
про отримання ліцензії на провадження
господарської діяльності з медичної практики

Забهжувач ліцензії: Комунальний заклад «Чернівецька гімназія» Чернівецької обласної ради
(назва/назвування юридичної особи/протити, власне ім'я, то й назва) (назва/назвування юридичної особи – підприємства)

Україна, 16442, Чернівецька обл., Борщівський район, село Комаріська, вулиця Шенчука, будинок 1
(адреса/адреси юридичної особи/протити, власне ім'я, то й назва) (адреса/адреси юридичної особи – підприємства)

Україна, 16442, Чернівецька обл., Борщівський район, село Комаріська, вулиця Шенчука, будинок 1, корпус 2
(адреса/адреси провадження господарської діяльності з медичної практики РІС) (адреса/адреси)

(для фізичних осіб – код зазначено в ЄДРПОУ, для фізичних осіб – підприємств – реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (на названню) та номер паспорта громадянина України, а для юридичних осіб – код ЄДРПОУ, для юридичних осіб – підприємств – реєстраційний номер облікової картки платника податків, а також код зазначено в ЄДРПОУ)

Старший Висер Асхадянц
(прізвище, власне ім'я, то й назва) (назва/назвування юридичної особи/протити, власне ім'я, то й назва)

номер телефону: +380 (46) 532-512-40

адреса електронної пошти: kominter@5072010@ukr.net.ua

Прому видати ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

12 лютого 2024
(дата/дата)

Висер Асхадянц
(підпис/підпис, власне ім'я, то й назва) (підпис/підпис, власне ім'я, то й назва)

Дата і номер реєстрації заяви _____
(дата/дата, номер реєстрації заяви) (дата/дата і номер реєстрації)

20 р. № _____

* Ліцензія/ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Додаток 3
до Ліцензійних умов
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2023 р. № 1393)

ОПИС

**документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії
на провадження господарської діяльності з медичної практики**

№1 Кемікальний завод «Компрісас» (громада) Чернівецької області рази
(найповніша юридична особа провадника, крім п. 6, на базисі (за наявності)
фізичної особи – підприємця)

ВІСЛІДКИ

_____ (для юридичних осіб – відомство з ЄДРДРУ, для фізичних осіб – підприємця) _____

реєстраційний номер облікової картки платника податків або, крім (за наявності) та номер паспорта провадника України _____

_____ (назва відомства) (для осіб, які надсилаються через свої регіональні перекладачі від провадника) _____

реєстраційного номера облікової картки платника податків (зазначити при не відомості)
реєстраційний орган та адреса місця перебування (послуги) _____

Дата і номер реєстрації заяви: _____ 20__ р. № _____

Порядковий номер	Навчання документа	Кількість аркушів у документі
1	ВІДОМОСТІ про стан матеріально-технічної бази, наявність персоналу із зазначенням його освітнього і кваліфікаційного рівня	12

Примітка _____

(Кількість документів (зазначити з коментарем) _____) (зазначити використані особові) _____ (зазначити як і як примітка) _____

_____ 20__ року

 В.В. Вирішено
(Підпис заступника голови або іншої уповноваженої особи) (зазначити як і як примітка) _____

14.01.2024 р.

Φoto 7**Φoto 8**